

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklēsiastikē Istorya, Eklogai Apo Tōn Istoryōn
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoreetus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXXIX. De persecutione Christianorum in Perside, & qui illic Martyrium
perpessi sint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

Κεφ. ΛΑ'

Πεις Φ ἐπιστολή μαρτυρίου, καὶ τόπος εἰναι
μαρτυρούσανταν.

Kαὶ τέτον τὸν χεόνον, ισδιγέρδης ὁ τῷ
περσῶν βασιλεὺς τὸν τῷ ἐκκλησιῶν
ἐπίσης πόλεμον, τούτῳ φασιν ἀλεθεῖν λα-
βεῖν αἰδεῖς τὸς ἐπίχριτον, πολλοῖς κοσ-
μέρῳ φειδεῖν δρεῖν· τοῦτο δὲν εἰς δέον τῷ
ὑπλωχεστάμψῳ πυρεῖν κατέλυσε πυρεῖα
καλεσθεὶς εἰπεῖν· πυρεῖς τες νεώς. Τεον γὰρ
τόπον ὑπόληφατι. Τότο ματάν τῷ τῷ
μάγων ὁ βασιλεὺς, μετεῖλατο τὸν αἰδεῖαν. Β
ασιν περιότον μὴρ ἡ πάσιν τὸ περιχθεν πάτασι, καὶ
τοπυρεῖον δικοδιοπῆσαι τοσταξεῖν· εἰπεῖν
γάλλεγον Θεον, καὶ τότο δρεῖν οὐκισα φά-
σιν Θεον, πάσας κατελύσιν τὸς ἐκκλησιας η-
πείποσι. καὶ μέντοι κατέληπτον ἐπέδηκεν οἰς ἡπεί-
ποσι. περιότον γάλλον αὐτὸν αὐτονον αὐ-
τοεπιπον κατελύσας, κατελυθῆσι τὰς ἐκ-
κλησιας τοσταξεῖν. εγὼ δὲ τοις μὴρ εἰ πυ-
ρεῖς κατελύσιν δοκεῖν καρένγενον ηγεληνδε φυι.
εδὲ γάλλον Θεον εἰς τὰς αἴθνιας α-
φικορῷ, καὶ τοις πόλιν κατειδωλον θεα-
σαμψῳ, ητὸν βασιλῶν πατέρων υπὲκνείνων π-
μαρδίων κατελύσεν· ἀλλὰ λόγω καὶ τοις α-
γοιναν πλεγένε, καὶ τοις αἴθνιαν ἐδειξε. τὸ δὲ
τὸν κατελυθεντα μὴν ἀνοιδομῆται νεών, ἀλ-
λὰ τον σφαῖτην εἰδέσθαι μᾶλιον ἡτότο δρεῖσαι,
κομιδῇ θαυμάσω, καὶ τοσφάνων πιμώμαι. Ισι-
γάδε μοι δοκεῖ περισκυνθαι τὸ πῦρ, τὸ τέμε-
νον Θεοφίλος. ἀλεθεῖν δικλύδων δεχθῆν λα-
βεῖν, παγχάλεπτά τε καὶ ἄρριστον τὸν τέμε-
νον τοσφίμων εἰπόντεκυματα καὶ τειάκοντα
διελυθότων τὸν δάλημενηκεν. ὑπὸ τὸν
μάγων καθάπερ τὸν πινακαταγίδων ρίπ-
τορύν, μάγυες δὲ κατέστην οἱ πέρσεις τοις τοι-
σικαῖας θεοποιεῖνται. τὸν δὲ τέτων μυθολογίαν
εἰπερεσυγερμανιδεδηλώκαμψι, εἰ τοι
τοι λόσιν ταῖς τετων πεντεσει τοστονέγκα-
μαν. καὶ γοργεάντες δὲ οὐδὲς ισδιγέρδης, μὴ τοι
δὲ παρεγετελθτὸν, συντῆ βασιλεία καὶ τὸν
καὶ τῆς δύσεείας διεδέξατό πόλεμον, καὶ τε-
λευτῶν ἀμφω ταῦτα σωεζόνγμένα κα-
τατέλοπε τῷ παιδί. ταῖς δὲ τῶν πιωελῶν
εἰσέσας, καὶ τῶν κολασηρίων ταῖς Πήνοις,
οἱ τοῖς δύσεεσι τοστονέγκαν, τὸ πάσιν
φράσαι. τῶν μὲν γὰρ ταῖς χείρες ἀπέδε-
ιραν, τῶν δὲ τὰν ὥταν ὥταν. ἀλλων δὲ ταῖς κεφαλαῖς

A

CAP. XXXIX.

De persecutione Christianorum in Perside, &
quicunque martyrum perpeſi
fin.

P

eridem tempus Isdigerdes Perſa-
rum Rex, Ecclesiis gentis ſuæ bel-
lum intulit, occaſione inde arrepta. E-
rat quidam Epifcopus, nomine Abda,
multis virtutis generibus ornatus. Hic
zelo immoderato impulſus, Pyreum
deſtruit. Ita Perſa vocant templia
igni conſecrata: ignem enim, Deum
eſſe arbitrantur. Rex ea de re per
Magos certior factus, Abdam ad ſe
evocavit. Ac primum quidem leni-
ter id facinus reprehendit, jufſique ut
Pyreum ædificaret. Sed cum Abda
contradiceret, ſequi id facturum ne-
garet, Rex cunetas Eccleſias fe deſtru-
eturum minatus eſt. Sed & minas ſu-
as ad effectum perduxit. Etenim di-
vino illo viro priuſtrucidiari iuſſo, Ec-
cleſias ſolo aquari p̄cepit. Ego ve-
ro Pyreum quidem intempeſtive ab E-
pilco deſtructum tuſſe fateor. Ne-
que enim diuinus Apoſtolas, cum A-
thenas veniſſet, & urbem ſimulachro-
rum cultui deditam eſſe vidifſet, aram
ullam Deorum, qui ab iis colebantur
evertit: ſed illorum errorem verbiſ
coaguit, & veritatē demonſtravit.
Quod vero eversum fanum minime
inſtauraverit, ſed mori maluerit quam
id p̄ſtare, id equidem admitor, & co-
ronis dignum iudico. Igni enim
templum extruere, non minus eſſe
cenleō quam eundem adorare. Hinc
igitur exorsa tempeſtas, gravifſimos
ac ſeruiffimos fluetus adverſus alumnos
pietatis excitavit. Ac trīginta iam
clapſis annis, permanſit nihilominus,
a Magis, tanquam quibusdam ventis
ac turbinibꝫ luſcitata. Magos au-
tem Perſa vocare ſolenteos, qui ele-
mentis divinitatem tribuunt. Eorum
fabulas nos in alio opere expoſuimus,
in quo ad ſingulas corum interrogati-
onē ſolutionem attulimus. Sed
& Gororanis Isdigerdis filius, poſt
patris obitum, una cum ejus regno
bellum quoque adverſus pietatem,
quaſi hereditario jure transmiſſum
luſcepit: & ipſe moriens, utrum-
que ſimul junctum filio tradidit.
Suppliciorum autem varias ſpecies,
& tormenta ab illis excogitata,
quibus pios homines excrucia-
rent, haud facile eſt exponere.
Aliorum enim manus, aliorum ter-
ga excoriarunt. Aliorum capita, à
Hh 3

fronte exorsi, ad barbam usq; cute nu- A διπότερον μετώπων δέξαμενοι μέχει τη παραγωγή μυάς τῶν δέρματων εἰργασίας. οὐδὲ
 ἐκαλάμοις ἡμίθραιοις καλύψαντες καταβιβά- μας τῷ σώματι περισταρμόσαντες, ἔπειτα δι-
 μά σεγανὰ διπότερον κεφαλῆς μέχει τῶν ποδῶν
 περιθέντες, βίᾳ ἐκαστὸν τῶν καλαμών ὅρ-
 κον, ἵνα τὸ πελάζον τὸ δέρματος περιστρέψῃ
 πιπάς ὁδύνας ἐρίσῃσθον). Σλάκκεις ἢ ὄρεζο-
 ιτες, καὶ τάττες ἀνειρέως καλαχίσαντες μικρούς
 γάλανούς αγέλας ἐν τάττοις καθεῖται, καὶ τοῦ
 αὐτοῦ τέτος τὸ δύστείας περιστέφερον αἴσθη-
 της τὰς χειρας αὐτῶν ἢ τέτος πόδας δεσμούς,
 οπως ἀπόσφιν απελαύνειν τὰ θνεῖα μηδενί-
 νων). οἱ δὲ μυες οὐδὲ τὴν πλευτὴν οὐδέμενοι, καὶ
 Εραχὴ τὰς τῶν αγίων καλανθίους σάκας,
 μακρανδινοῖς καὶ ἀλειφόν τὴν θυμωσίαν πε-
 φέροντες, καὶ ἀλλας ἢ τέττων καλεπιθέρας πε-
 νόσαν τιμωρεῖσας, τὸν τὸ Φύσεως αἰλαίσοντα
 τὸ αἰλαίσας πολέμιον, διδάσκαλον ἔχον-
 οντας ἐπὶ πλευτῶν τῶν αἰθλητῶν τὸν αἰθλού-
 αιθλούματον γέτεσχον, τὸν τῆς αἰνιλέρας δι-
 πέρενον λαβεῖν οὐδεμένοις θάνατον. δύο δὲ
 τειῶν μυινῶν οὐδέμα, οὐδὲ διατέτων οὐδείς.
 Τὸν τῶν αἰλλῶν αἰθρέαν οὐδεὶς δῆθι τῷ αἰ-
 θριφανῶν τῷδε πέρσας εἰτέρα χανεντόν, αγ-
 μενίδης αὐτῆς παλέρα ύπαρχον εὐηκκούς τότε
 ζειστανόν εἶναι μεμαθηκάς ὁ Βασιλεὺς, πά-
 τερος προσέταξεν αἰενιθῆναι τὸν σεσωκότα-
 ον. οὐ γέφη, μήτε δίκαια, μήτε συμφέροντα
 περιστέλλειν τὸν Βασιλέα. οὐ γάρ οι πα-
 δευόμενος φραδίως τοῦ θεετῶν ὅλων καταδε-
 νεῖν, καὶ τότον αἰρεῖσθαι, φάσον αὖ καὶ Βασιλέας
 καλαφεούσδε. αἰθρωπος γῳ δὴ έτος, οὐδὲ
 Φύσιν κεκληγμένος. εἰ δὲ πικέας ἐργάτης
 αἴσιος ὁ τὰ σάσια Βασιλεύς, αἰρέμενος σκηπτη-
 πολλαπλασίων κολασίσεων αἰξιώτερος ὁ τοῦ
 παιώνος αἰρέμενος ποιητής οὐδὲ Βασιλεύς, δι-
 τὸν τῶν εἰεμένων θαυμάσαι σοφίαν, ἐγύ-
 νωσε μὲν καὶ τὸ πλάτη τοῦ τῶν αἰξιώματων τοῦ
 θυντῶν αἰθλητῶν γυμνὸν ἢ ἐλκυστῆς σεργίας;
 Τας καμπήλας ἐκέλυστεν, διαζώματι χει-
 μενον μόνον πολλᾶν ἢ διελθυστῶν ήμερων δι-
 ακύνθας απόδημος καμάρας, εἰδέτον αἰσιούσ-
 θεας ἐκένοντας τὸν τῆς αἰκίνος φλεομόνος, καὶ
 κόνεως αναπτυπλάμενον. καὶ τῆς παλεψαστή-
 ειφανείας αναμνηστέος, πλαγέ τε καὶ ὄνδυς Καρδιας χιλιούς ς οὖν τε πεπομπέοις
 καλύπτεται. ἀπανομίσας οὐδὲ τε τὸ περιθέρα πόνον καὶ τῆς γερμημένης φιλανθρωπίας
 μαλακαμπῆναι τὸ φερόμηνα, γενέσθη, τῆς ξειδος ἐμένης ἀπαλλαγεῖς, αἰενίθητο

τέλος @ τὸν ιδού ὁ ἡγελεθέας πλινθεῖς, διέρ- A repletus zelo, tunicam discerpit & ante Regem projicit, & addens: Si hu-
ιοῦ ἔτετον χιλιάδους καὶ πεστέρρηψεν, ὑπε-
πόν εἰδιάτετό με οὐτοῦ τὸ θυσεῖας ἐκτίσε-
δαι, ἔχετο δῶρον μή τὸ δυνατεῖας. ταῦτη
ἄποτες αὐτὸν οὐ βασιλεὺς θεοπάρκος,
γυνικὸν ἔτω τὸ βασιλεῖας ἐξήλασε. ἐπὶ σκή-
νῃ ἢ χειρὶς ὀκελῶν δεσμότεων, αὐτοπότε,
αὐτοῖς καὶ δηρετῆναι τὸν τοιοῦτον ἄναρχο-
μένον, ἐρώμενον @ οὐτοῖς ἐπὶ τῶν ὀκελῶν ὁ κακο-
ς @, ἐμένω τῶν αὐλῶν τελοῦ δεσμολέιαν
παρέδωκε, ἐπὶ τὸν δεσμότεων ἐκείνων δύλευεν
ποστέας. σωμένῳ δὲ τῷ αὐτῷ τελοῦ δεσμολέιαν
τὴν τὸ δεσμότον ὁμογύγα, ταῦτη μετα-
πίστειν ταῦτα πάτερας αὐτούς τὸν πατέρα μα-
χον. αὐλῆψεν δὲ τὸν ἀλπίδος ἐπὶ γῆτος πέτρας
ἀποδημητήριν ἔχετελον οὐκαντίν Βενιαμίν δέ
ἴνα δικόνον συλλαβὼν κατέβη. δύο δὲ διελη-
λυθότων ἐτῶν πεσεθόδης ῥωμαίων αὐτοῖς,
πείστερων πεσεσθεύων προματων. εἶτα τὸν
ματῶν, ἦτορ τὸν βασιλέας διακονεύτην αὐ-
θεον. ὃ βασιλεὺς ταῦχεν ποστέας τὸν
Βενιαμίν, ὡς γένει τῶν μάγων τελοῦ χεισιαν-
κὸν διδασκαλίαν πεσθεῖσα. Εόμεν πεστευ-
μένος φυλάξειν τὰ πεσούαχθέντα τὸν Βενιαμίν
ἐπηγένετο. ὃ βενιαμίν αἰκέτας τῶν Σπερ-
εδούς αὐτούς τοις, αἰδίνατον, ἔφη, μὴ μετα-
δεναι μετόφωλος δὲ μετέλαχον. ὅποτεν γάδι-
ζιον τιμωρίας, κατακείνει τὸ τάλαντον, ή
τῶν ἱερῶν εὐαγγελίων ἰσορία σιδάσκη. αὐλα-
τέτων μὲν εὖτε τηνικαῖτα γνώσεις βασιλεὺς,
ἐκέλυσεν αὐτὸν τῶν δεσμῶν αὐτοῦ. εἶπεν @
τὸ τάσυνθος διελέντη, καὶ ζωγρῶν τέσ-
τη ζωφοῖς αὐγοῖς καλεχομένες, καὶ τὸν
νοερόν περιστάγων φωνή. ὄμωτες δὲ διελθόντο
@, ἐμπνύθη τῷ βασιλεῖ τὰ παρ' ἐμένων
γνωμένα καὶ αὐγαγὸν αὐτὸν δένηται
περιστέας τὸν οὐ πάντα περιτυμένον.
οὗτος τὸν βασιλέα, ποτιμάτα τὸν την
ἴσιον μὲν καταλιπόντα βασιλεῖαν, ἐτέρον
τὸ περιστέας τὸν βασιλέαν. ἐπειδὴν
ἡ τιμωρίας ἐχάστη, ἐπειδὴν ὁ σοφώτατος
αὐτοῦ πάντας αὐτὸν δικαιώσαν θρωπόν,
τοις μὲν τοιοῦτον καὶ δημιουργὸν καταλιμπά-
νειν εἴτε τῶν δύοδύλων θεοποιῶν, εἴτε
τὸ οφειλόμενον ἐκείνων σέβεις τέτω περι-
φέσεων χαλεπήνας δὴ ἐν περὶ τῆς τοιότητος λόγῳ
οὐ βασιλεὺς, εἰκοτὶ καλ-
λιμέδων, τοῖς τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν

ejus unguibus infixit. Sed cum animad- A οὐέπεισεν δινένην. ἐπάδην ἡ ἑώρα πατέρων τη
verteret hunc cruciatum ab illo pro lu- πμωειαν ωτολαμβάνοντα, ἔτερον αὐτῷ
dicro haberi, aliam rufus acutam arun- καλαμονόξενας, ἐνέβαλετῷ παιδογόνου μη-
dinem genitali ejus membro infixit, e- είσιν. Στόχον συνεχάς Ἰζαίων εἰσερχεται
amque assidue extrahens & inserens, οὔτε πάντας ἔχεται, εἴσω θύμον
inexplicabiles ei dolores inferebat. δια τὸ ἑδερικόν οὐέλθεται. Κατὰ τὸ πνοθμαπα-
Post hunc cruciatum, impius ille ac fu- έδωκεν ὁ Θρακος ἀγωνίστης· καὶ αὐτὸς
riosus crassum stipitem cum ramis undique coharentibus, per ejus sedem
adigi præcepit. Atque ita generosus
athleta animam exhalavit. Alia præter
hac innumerabilia ab impiis illis per- Nemini porto mirum videri debet, quod omnium moderator
Deus tantam istorum feritatem impie- B
tatemque toleraverit. Etenim ante Costantini M. Principatum quotquot
Romani Imperatores fuerunt, ad- versus pietatis cultores furere non de-
stiterunt. Quin & Diocletianus, ipso
salutaris Passionis die cunctas in orbe
Romano Ecclesias destruxit. Verum
exactis postea novem annis, eadem i-
terum florere coepiunt, multoque ma-
jorem quam antea splendorem atque
amplitudinem adeptae sunt: Diocletianus
vero, una cum impietate sua extin- C
ctus interit. Ceterum Dominus, &
bellaista, & Ecclesie victoriā, multo
ante prædictum. Et res ipsa nos docent,
plus utilitatis ex bello nobis afferri
quam ex pace. Haec enim nos molles
& solutos ac timidos reddit. Bellum
verò acuitanimos, facitque ut præsen-
tia, tanquam fluxa & caduca sperna-
mus. Verum hac de re aliis in libris jam
sepius locuti sumus.

CAP. XL.

De Theodoro Episcopo Mopuestiae.

Interea verò sacratissimo Theodo- D
ro Antiochensem Ecclesiam gubernante, Theodorus Episcopus
Mopuestiae, totius Ecclesie Doctor, &
qui adversus omnes heretico-
rum catervas strenue decertaverat,
vivendi finem fecit. Hic præstantissimi
quidem Diodori auditor: divini
autem Joannis socius atque adjutor fæ-
rat. Ambo quippe ex spiritualibus Di-
odori fontibus simul hauserant. Annis
porro sex & triginta Episcopatum gel-
lit, contra phalangem Ariatque Euno-
mii assidue dimicans, & Apollinaris
turram, Iatronum more insidiantium
profligans: ovibus autem Christi o-
ptimum pabulum præbens. Ejus quo-
que frater Polychronius, Apamensem

K ΑἽ ἔκεινον ἢ τὸν χρόνον κατ' ὃν ὁ θεῖος
Θεόδολος τὴν αἰδιοχέων ιδίαν εκκλη-
σίαν, Θεόδωρος ὁ μονψειάς ἐπίσκοπος, πά-
σης μὲν ἐκκλησίας διδάσκαλος, καὶ πάσης
Φάλαγγος ἀριστῆς δριτός, πάσης
τοτέλος ἑδέξατο ἕστι τῆς μὲν διοδώρου Επα-
νιδίου διδασκαλίας ἀπήλαυσεν· ιδίᾳν δὲ τὸ
θεούτα γενήματα κοινώνος τε καὶ συνεργοῦ-
κοιη γη τῶν πολιτακῶν διοδώρου να-
παταπόλιαν. Εξ ἦν καὶ τειχίνα τοῦ προ-
δρίας διελέγενετη, καὶ τῆς δρεσίς καὶ διοδίου
αρχαταπόλιμφρος Φάλαγγος, καὶ τὸν ληξιαν
Διοδόλωναρίας καὶ Γανιζόμενος λόχον, στήν αρ-
ιστὴν πόσαν τοῖς θεοῖς προσάποις προσφέρειν.
οτέτης ἡ αδελφὸς πολυχεόντος, ήτιν απαρί-